

P
Project

In PAV bied je leerdoelen geïntegreerd aan in een (meer gesloten) thema of (een eerder open) project.

In PAV mik je op het opleiden van de jongere als totale persoon. Je wil mondige, weerbare, vaardige en geëngageerde jongvolwassenen afleveren die zowel in hun persoonlijk, professioneel als maatschappelijk leven hun mannetje kunnen staan.

A
algemene

Met PAV verlaat je het traditioneel vakgerichte model. Je biedt de algemene vakken (Nederlands, wiskunde, maatschappelijke vorming, natuurwetenschappen en in bepaalde gevallen ook Engels of Frans) gebundeld aan.

V
vakken

**Start
to
PAV**

- Werk vanuit levensechte en herkenbare contexten en met authentiek materiaal.
- Trek de wereld in of haal de wereld op school.
- Accentueer vaardigheden en attitudes. Kennis heeft een ondersteunende rol en is geen doel op zich.
- Bouw vaardigheden stapsgewijs op.
- Bewaak de functionaliteit.
- Stimuleer de betrokkenheid van leerlingen met activerende en coöperatieve werkvormen.
- Geef leerlingen inspraak. Creëer ruimte voor de concrete inbreng van leerlingen.
- Wakker probleemoplossend denken aan.
- Vergroot de zelfstandigheid van leerlingen: maak hen onafhankelijker en sterker. Laat het gebruik van hulpmiddelen toe. Meer nog: leer hen hoe ze deze hulpmiddelen kunnen hanteren.
- Leer leerlingen systematisch handelen. (OVUR)
- Stimuleer kritische zin en ethisch bewustzijn.
- Ga op zoek naar snijpunten en raakvlakken met andere vakken.

De leerplandoelen worden in **4 clusters** verdeeld. Deze clusters vormen geen afzonderlijke eenheden. Als leraar verwerk je in een thema of project doelstellingen uit meerdere clusters tot een logisch geheel.

De leerplandoelen in deze cluster hebben betrekking op

- het maatschappelijk voldoende **communicatief vaardig zijn** in normale en functionele situaties;
- het gericht **informatie zoeken** via diverse wegen.

De informatiestroom is overweldigend. Anderzijds is broodnodige informatie soms moeilijk te vinden.

**INFORMATIEVERWERVING
&
-VERWERKING**

Jongeren moeten leren hun leven en zichzelf te organiseren. Ze moeten hun activiteiten leren plannen.

Hierbij moeten ze leren rekening houden met het tijdgebruik, beschikbare ruimte, noden en eisen van anderen, materiële vereisten en hun persoonlijke mogelijkheden.

**INDIVIDUEEL WERK
&
GROEPSWERK**

Maatschappelijke zelfredzaamheid veronderstelt dat burgers functioneel rekenvaardig zijn.

De doelstellingen in deze cluster mikken op:

- het aanleren van reken- en meetvaardigheden;
- het stimuleren van logisch denken;
- het versterken van het beoordelingsvermogen t.a.v. resultaten (schatten) en wiskundig handelen.

**PROBLEEMOPLOSSEND
DENKEN**

Via de doelen in deze cluster krijgen leerlingen meer grip op de maatschappij:

- ze maken kennis met de grote lijnen van de maatschappelijke structuren en organisaties;
- ze ontdekken dat het menselijk handelen enerzijds beïnvloed wordt door wat vooraf ging en anderzijds ook de toekomst hypothekeert;
- ze verwerven ruimtelijk inzicht;
- ze ontwikkelen hun ethisch bewustzijn;
- ze verwerven vaardigheden en attitudes die hen weerbaar maken in deze maatschappij;
- ze versterken hun wetenschappelijke geletterdheid.

**MAATSCHAPPELIJKE
PARTICIPATIE**